

EMEKLİLİK İŞLEMLERİ HAKKINDA GENELGE (2008/35)

Bu Genelge, 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ("Kanun") ve Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelik ("Yönetmelik") hükümlerine istinaden bireysel emeklilik sisteminden emekliliğe hak kazanan ve bu hakkını kullanmak isteyen katılımcıların emeklilik seçeneklerine, emeklilik işlemlerine ve bilgilendirilmelerine ilişkin bazı hususları açıklamak üzere hazırlanmıştır.

I. Emeklilik Seçenekleri ve İşlemleri

Emeklilik işlemleri aşağıda belirtilen hususlar dikkate alınarak yapılır.

a) Emeklilik şirketi ("şirket"), bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkını kullanmak üzere katılımcı tarafından kendisine yapılan başvuruyu takiben, kendi kayıtları ve Yönetmeliğin 18 inci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen durumlarda Emeklilik Gözetim Merkezinden ("EGM") alacağı bilgilere dayanarak, katılımcının emekliliğe hak kazanım kriterlerini yerine getirip getirmediğini kontrol eder.

b) Katılımcının emekliliğe hak kazanım kriterlerini yerine getirmiş olması halinde şirket, Yönetmelik hükmü uyarınca emeklilik bilgi formunu ve hesap özetini katılımcıya gönderir. Şirket katılımcıyı emeklilik seçenekleri hakkında daha iyi bilgilendirmek amacıyla ek bilgiler, projeksiyonlar ve değerlendirmeler de gönderebilir.

c) Şirket, emeklilik seçenekleri konusunda bilgilendirdiği katılımcının yazılı tercihi doğrultusunda işlem yapar. Buna göre yapılabilecek tercihler aşağıda belirtilmiştir.

1. Toplu para
2. Programlı geri ödeme
3. Yıllık gelir sigortası

Katılımcı, birikimini yukarıda belirtilen seçenekler arasında paylaşırabilir veya bu seçenekler haricinde emeklilik kararını erteleyebilir.

ç) Toplu para seçeneği birikimlerin tamamı veya bir kısmı için kullanılabilir. Ancak birikimlerin bir kısmının alınması durumunda bakiyenin programlı geri ödeme şeklinde veya yıllık gelir sigortası şeklinde alınması gerekir.

d) Birikimlerini bireysel emeklilik sistemi içinde kalarak programlı geri ödeme şeklinde almak isteyen katılımcılar plan değişikliği yoluyla "emeklilik gelir planı" adı altında şirketçe oluşturulacak emeklilik planına dahil edilir. Bu katılımcılara, plana dahil edilmeden önce asgari içeriği Ek-1'de belirtilen hususlarda bilgi verilir. Katılımcının, içinde bulunulan sözleşme yılında tüm plan değişikliği haklarını kullanmış olması birikimlerini emeklilik gelir planına aktarmasını engellemez.

e) Şirket, kendi sunduğu yıllık gelir sigortası ürününü almak isteyen katılımcılara asgari içeriği Ek-2'de belirtilen hususlarda bilgi verir. Katılımcının başka bir şirket veya sigorta şirketi ile yıllık gelir sigortası sözleşmesi yaptığı ve birikimlerinin bu şirkete aktarılmasını talep ettiği durumlarda şirket, katılımcının T.C. kimlik numarası dahil kimlik bilgileri ile iletişim bilgilerini ilgili şirket veya sigorta şirketine gönderir.

II. Programlı Geri Ödeme

a) Şirket tarafından sunulacak programlı geri ödeme teklifinde katılımcının yaşı, birikim tutarı, varsa diğer gelir ve giderleri ile ödeme dönemi, ödeme tutarı ve ödeme süresi konularındaki tercihleri dikkate alınır.

b) Programlı geri ödeme teklifinde, ödeme dönemi boyunca gerçekleştirilecek ödeme tutarları başlangıçta belirlenebilir veya bu tutarların her yıl katılımcının hesabındaki birikime göre yeniden belirlenmesi öngörülebilir.

c) Programlı geri ödeme kapsamında, katılımcıya ara ödeme yapılması öngörülebilir. Ara ödeme yapılabilecek durumlar ile ara ödemelerin azami tutarı veya oranı emeklilik gelir planında belirtilir.

ç) Programlı geri ödeme kapsamında katılımcıya ödenecek tutarlar sabit, azalan veya artan şekilde yahut belli bir endekse veya fon pay adedine bağlı olarak belirlenebilir. Buna ilişkin uygulama esasları emeklilik gelir planında belirtilir.

III. Emeklilik Gelir Planı

a) Emeklilik gelir planının hazırlanmasında aşağıda belirtilen hususlar dikkate alınır.

1. Emeklilik gelir planında aksine bir fon tercihinde bulunulmadığı takdirde katılımcının birikimleri düşük riskli fonlarda değerlendirilir. Bu amaçla, başka bir fon dağılımı tercihi yapmayan katılımcıların emeklilik gelir planına aktarılan birikimleri için şirketçe belirlenecek bir standart fon dağılımı uygulanır. Standart fon dağılımında, ters repo dahil devlet iç borçlanma senetlerinin birikim tutarı içindeki oranı %70'in altında olamaz. Ancak fon birim değerlerindeki değişimlerden dolayı bilahare söz konusu dağılım oranlarının değişmesi durumunda, bu oranın tekrar sağlanması zorunlu değildir.

2. Programlı geri ödeme tutarlarının belirlenmesinde kullanılan değişkenlere ve varsayımlara emeklilik gelir planında yer verilir.

3. Bir emeklilik gelir planı içerisinde farklı programlı geri ödeme şablonları yer alabilir.

4. Aksi katılımcı tarafından yazılı olarak talep edilmedikçe katılımcıya yapılacak ödemeler, katılımcının fon dağılım tercihi korunacak şekilde gerçekleştirilir.

5. 2008/14 nolu Emeklilik Planı Hakkında Genelgenin katkı payı, asgari katkı payı, giriş aidatı, hesap birleştirme, grup emeklilik sözleşmeleri konuları dışındaki hükümleri emeklilik gelir planı bakımından da uygulanır. Emeklilik gelir planında, fon işletim gider kesintisi ile bireysel emeklilik hesabına ilişkin olarak emeklilik gözetim merkezine ve saklayıcı kuruluşa şirket tarafından ödenen sabit giderlerin katılımcının birikimlerinden indirilmesine yönelik kesinti dışında bir kesintiye yer verilemez.

b) Emeklilik gelir planına dahil olan katılımcılara Yönetmeliğin 26 ncı maddesinde belirtilen yıllık bildirimler yapılmaya devam edilir.

c) Emeklilik gelir planında iken aktarım hakkını kullanmak isteyen katılımcıya Yönetmeliğin 13 üncü maddesine göre işlem yapılır. Buna göre gönderilecek aktarım bilgi formunda yönetim gideri kesintisi, giriş aidatı kesintisi ve katkı payı ödeme unsurlarını içeren kısımlara yer verilmez ve "emeklilik planı" ifadeleri yerine "emeklilik gelir planı" ifadeleri kullanılır. Ayrıca, katılımcının emeklilik hakkını kullanmış olduğu ve aktarımın emeklilik gelir planından yapıldığı, aktarım yapılan şirkete aktarımla birlikte bildirilir.

ç) Emeklilik gelir planından yapılan aktarım sonucu geri ödeme programı değişiyor olsa dahi aktarım, program değişikliği hakkının kullanılması olarak değerlendirilmez. Katılımcı aktarım yoluyla gittiği yeni şirkette hazırlanacak geri ödeme programı çerçevesinde ödeme dönemlerini ve tutarlarını yılda en fazla iki defa değiştirebilir.

IV. Emeklilik Seçenekleri İnternet Sitesi

a) Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkını kullanmak isteyen katılımcıları, emeklilik seçenekleri konusunda bilgilendirmek üzere EGM tarafından www.emeklilik.egm.org.tr adresli bir İnternet sitesi oluşturulur. Bu adres gerek duyulması halinde Müsteşarlığın uygun görüşü ile değiştirilebilir. Adreste değişiklik yapılması halinde yeni adres şirketlere en az bir ay önce EGM tarafından duyurulur.

b) İnternet sitesinde, bireysel emeklilik sistemi katılımcılarına yönelik tarafsız bilgilendirme yapılır ve katılımcılara emeklilik seçeneklerine dair bilgilerin yanı sıra yıllık gelir sigortası ve programlı geri ödeme uygulamalarına ilişkin bilgilendirme amaçlı örnek ürünler sunulur.

V. 2008/21 nolu Genelgede Değişiklik

09/07/2008 tarihli ve 2008/21 nolu Genelgede yer alan Emeklilik Bilgi Formunda (Ek-10) aşağıda yer alan değişiklikler ve eklemeler yapılmıştır.

1. "EMEKLİLİK SEÇENEĞİ II" kısmının ilk paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Birikimleriniz, programlı geri ödemeler için hazırlanmış emeklilik gelir planına aktarılır. Dolayısıyla, birikimleriniz bireysel emeklilik sisteminde kalır ve getiri elde etmeye devam eder."

2. "EMEKLİLİK SEÇENEĞİ II" kısmının sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"Programlı geri ödeme seçenekleri hakkında detaylı bilgi almak ve örnek ürünler üzerinde inceleme yapmak için www.emeklilik.egm.org.tr adresli İnternet sitesini ziyaret edebilirsiniz. Söz

konusu sitenin içeriği, bireysel emeklilik sisteminde programlı geri ödeme seçenekleri hakkında tarafsız bilgi sunmak amacıyla Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından hazırlanmıştır.”

3. “EMEKLİLİK SEÇENEĞİ III” kısmının nc paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birikiminizin bir kısmını almanız durumunda kalan bakiye, emeklilik gelir planına aktarılarak bireysel emeklilik sisteminde değerlendirilmeye devam edilir.”

4. “EMEKLİLİK SEÇENEĞİ IV” kısmının sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Yıllık gelir sigortası seçenekleri hakkında detaylı bilgi almak ve örnek ürünler üzerinde inceleme yapmak için www.emeklilik.egm.org.tr adresli Internet sitesini ziyaret edebilirsiniz. Söz konusu sitenin içeriği, bireysel emeklilik katılımcılarına yıllık gelir sigortası seçenekleri hakkında tarafsız bilgi sunmak amacıyla Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından hazırlanmıştır.”

EK-1 Emeklilik gelir planına geçişte sunulacak asgari bilgiler

1. Emeklilik gelir planında sunulan fonlar ve fon işletim gider kesintisi oranları,
2. Varsa emeklilik gelir planında sunulan programlı geri ödeme şablonları,
3. Önerilen programlı geri ödeme ve muhtemel ödeme tablosu,
4. Fon dağılımı değişikliği, plan değişikliği (sadece gelir planları arasında yapılabilir) ve birikimlerin aktarımına ilişkin uygulama esasları,
5. Programlı geri ödeme seçeneğinin değiştirilmesine ilişkin esaslar,
6. Birikimlerin tamamen ödenmesine ilişkin esaslar,
7. Programlı geri ödemenin yıllık gelir sigortasından farkı ve buna ilişkin ödemelerin sadece bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerle sınırlı olduğu hususuna ilişkin açıklamalar,
8. Geri ödeme planındaki tutarların varsa seçilen endekse veya piyasalardaki dalgalanmalara bağlı olarak değişebileceği hususuna ilişkin açıklamalar.

EK-2 Yıllık gelir sigortasına geçişte sunulacak asgari bilgiler

1. Sunulan yıllık gelir sigortası ürünlerinin genel özellikleri ve yıllık gelir sigortası ürünlerinde verilen teminatların kapsamı,
2. Sigortanın süresi,
3. Varsa yıllık gelir garanti ödeme süresi,
4. Sigortalının vefatı halinde yıllık gelirin eşe veya lehdara devrine ilişkin esaslar ve yıllık gelir devir oranları,
5. Yıllık gelir ödeme dnemeleri,
6. denecek yıllık gelir tutarları ve artışları,
7. Sigortanın sonlandırılmasına ilişkin şartlar.